

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BÁTHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11-55-62.
Postatakarékpénztári csekk száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P.

Budapest, 1940.

XXI. évfolyam, 1. szám.

Január hó 7.

AZ UJ ESZTENDŐ KÜSZÖBÉN

Irtta: **TEÖLGYES ISTVÁN dr., a Falu-Gazdaszövetség ügyv. igazgatója.**

Ha mindaz a jó, amit az emberek az ujesztendő első napjaiban való találkozás alkalmával egymásnak kívánunk, csak parányi részben is teljesülne, mennyi embert lehetne boldoggá tenni. Sajnos, azonban igen sok esetben a gondolat elindulásánál, az ajkak megmozdulásánál csorba esik, mert oly kevés a szívből jövő jó kívánság és oly sok a megszokásból ilyenkor ledarált néhány szó. Hány siker omlik össze közvetlen a cél előtt, mert az ígéret csak szép szó maradt.

A tiszta szándéku küzdelemben Isten után csak a magunk erejére számíthatunk. Különösen áll ez az igazság a népek sok millió családjában reánk, magyarokra. Tanuljunk a mult tapasztalataiból és ebből merítsünk erőt a jövő küzdelemre.

Az utolsó félszázadban hány-szor vezették félre — rendszerint nem magyar érdekekért — a velünk béke-ségben együttélő idegenajku testvéreinket. Talán mindarra a csapásra, amit — különösen a világháboru utáni összeomlás óta — elviselni kényserültünk, szükségünk is volt, hogy jövő feladatainkat tisztábban láthassuk. Ugy érezzük, hogy végre mi magyarok is egymásra találtunk és kezdünk visszatérni az igazi magyar erényekhez: a mult megbecsüléséhez, a régi szilárd fundamentumhoz. Zárt sorainkat már nem bonthatják meg a tiszta égen is új bolygókat kereső szerencsevadászok, akik elsősorban saját boldogulásukat kívánják biztosítani és képesek lennének a nemzetet ismét magukkal rántani a mélységbe.

A történelmi idők komoly levegője lengi át most a magyar rónát, a hegyeket és minden táját az ezeréves hazának. A magyar-falu minden rendű és rangú polgára — bármilyen nyelven is dicséri az Urat — bizalommal tekint a budai vár, az első magyar ember: *Horthy Miklós* és első munkatársa: *Teleki Pál* gróf miniszterelnök felé és a kormány munkájához Isten áldását kérve, a rendelkezések hűségese teljesítését fogadja.

A magyar nemzet történelmében nevezetes fordulópontot jelent az elmúlt ötnegyedév. Ezen idő alatt tért vissza az ország északi és keleti felének egy része. Bizony sokan vannak, akik a két évtizedes távollét után az egyesülés örömnépét már nem érték meg. Aldozatos lélekkel vágytak az újdonságot és a meg-

próbáltatásuk során elfogyván erejük, elestek a küzdelemben, de példájuk nyomán az utódok száma megsokszorozódva végül diadalra vitte a zászlót. Emléküket kegyelettel fogja örözni a nemzet.

Az országrészek elszakítása olyan volt, mint a tikkadt nyári időben a magyar televény repedései. A kényszerű elválás ideje alatt a hajszálgyökerek útján, lent a repedések mélyén hallottuk egymás szívverését, sóhaját, s abból megértettünk mindent.

A hosszú évek alatt itthon sem szűnt meg a munka. Nemesak várakoztunk, de teremtetünk is. Új hazát a régi helyén. Kirabolva, elpusztulva állt e kis terület, ahol a bölcs vezetők, akikről ma oly mélyen hallgatnak, megvetették a lábukat és megindították az új magyar vérkeringést. Gazdasági téren megszaprodott a kisemberek száma, több mint egymillió holdat osztottak fel, sokszázezer családot juttattak hajlékhoz és házhelyhez. A betüvetés tudományára tanították az alföldi puszták csemetéit azokban az iskolákban, amelyekkel a háboru után ültették

tele az Alföldet. Kolozsvár és Pozsony egyetemei új otthont kaptak a csonkahazában, bár sokan attól féltek, hogy tervszerűtlenül tenyésztjük a tanult emberek számát, s ma, amikor új feladatok előtt állunk, látjuk csak igazán, hogy milyen helyesen cselekedtek az elődök, mert ma nemhogy feleslegünk volna, de egyetemet végzett emberekben hiány mutatkozik. A szorgalmas méh módján a tanult ifjúságot külföldi magyar kollégiumokba is kiküldi az állam, hogy a külföldi tapasztalatokat itthon a köz javára értékesítsék. A Falu-Gazdaszövetség ezt a lehetőséget a gazdaifjainak is biztosítja, beültetvén őket a dániai, németországi és olaszországi gazdaságokba, hogy tudásukkal az itthoni porták jólétét emeljék. A gazdasági iskolák és egyéb tanfolyamok száma évről-évre nő. Gondoskodás tárgyát képezte a falu egészségügyének felkarolása is. A jövő generáció és itt elsősorban a legjobb katona-anyag: a falusi gyermekek tejjel való ellátásának ügyét éppen a Falu-Gazdaszövetség karolta fel és ez a kezdeményezés ma már országos jellegűvé vált. A kezük

munkájából élő falusi rétegek bizonytalan jövőjét a földművelésügyi kormány révbe hozta, biztosítván a munkaképtelen öregek segélyezését.

A munkaalkalmak bel- és külföldi felkutatásával is a falusi munkásnép érdekeit szolgálja a kormány. Állandó gondoskodás tárgyát képezi, hogy telepítés, tulajdonbaadás és házhelyhez való juttatás révén miképpen lehet minél több ember boldogulását elősegíteni.

A szándékok tiszták, a feladatok szükségességét minden felelős tényező átérzi. A kivitelnél azonban korlátokat szabnak az anyagi eszközök, amiben, sajnos, sohase bővelkedtünk.

Az eredményekhez a régi bevált uton kézt kézbe téve jutunk el, felkeresve a magyar erősségek várait, hogy onnan a szegletköveket kiemelve, azokat az új időknek megfelelő helyre helyezzük el. Akiknek az ösvény szűk volt, új csapásokat vágtak és a ledöntött magyar erősségek romhalmazára siettek kitzünni a sokszinű zászlót. Csak azt nézték, honnan fuj a szél, hogy vitorláikba a kedvező szeleket befogják.

De a célhoz a régi magyar erényekkel jutunk el és a kitaposott ösvényeken, nem pedig az ismeretlen új csapásokon.

Saját portánkon Szent István törvénye a törvény!

Teleki Pál gróf miniszterelnök újévi vezércikke

„A mult utolsó, a jövő első esztendeje” cím alatt több napilap december 31-iki száma részére *Teleki Pál* gróf miniszterelnök irt vezércikket, amelyben a nagy államférfi széles látóköréből nézve vizsgálta az elmúlt év eseményeinek jelentőségét és főként azoknak a magyarság elfoglalandó álláspontjára való kihatását.

A miniszterelnök elsősorban megállapította, hogy az elmúlt év volt az első, amelyben magyar közigazgatás működött és magyar társadalmi élet folyt a visszacsatolt magyar többség lakta északi területeinken. És ebben az évben foglaltuk vissza a nem magyar lakta Kárpátalját. Ezután a tény-megállapítás után a miniszterelnök a tisztánlátásnak érdekében az események és következményeik belső tartalmának vizsgálatára tér. Hangsúlyozza, hogy ezek az események nem azért következtek be, mert a revízió gondolata megért a megvalósulásra. Ellenben

következménye elsősorban Ausztria Németországhoz történt csatlakozásának, ami viszont természetes folyamánya volt a páris-környéki békeszerződésnek. A második ok volt a szudétaterületek Németországhoz csatlakozása, miáltal Csehország széthullása megért. Csehszlovákiának az említett okok természetes következményként történt felbomlása hozta vissza nekünk — írja a miniszterelnök — „a Felvidék lábán és lába előtt végighúzódó és ezért — hamisan — „Felvidék”-nek elnevezett területsávot; nem a mi történelmi és gazdasági revíziós elgondolásaink alapján, hanem a mi gondolatvilágunknak, a szent-istváni eszmekörnek idegen, de a világháboru mindkétoldali nagy küzdő felei által azon időpontban

egységesen elfogadott népi elv és annak értünk, de velünk szemben is való rideg alkalmazása alapján”.

Ilyen körülmények között következett be a magában életképtelen, az Alföldre utalt *Kárpátaljának elfoglalása*.

E vaslogikájú megállapítás után leszegézi a miniszterelnök, hogy a ráknézve olyan nagyjelentőségű események nem régi jogaink várt beteljesülését, vagy a beteljesülés kezdetét jelentik, hanem új küldetés, illetve sok évszázados küldetés új körülmények és formák között való gyakorlatának köteleességét jelentik számunkra.

A továbbiak során rámutat a miniszterelnök arra, hogy hálát adhatunk könnyen történt gyarapodásunkért, de meg kell becsülnünk, amit Isten adott és művelnünk kell megerősödésünkre. *Szent István királyunk rendelkezése szerint*. „Mert — írja a miniszterelnök — saját portánkon és a magunk lelkében az Ő törvénye a törvény. Az Ő törvénye, rendelkezése nem a kaland, hanem a józanság,

nem a hódítás, de az egybeforaszotttnak megtartása, nem az elnyomás, hanem a portáján élőknek magához ölelése, nem egy nyelvre, egy szokásra kényszerített, hanem igazságban nevelt, vezetett és egyetértésben élő, akárhány nyelven beszélő nép. Nem meghunyászkodó, vakmerő és kegyetlen, de magábanbízó, bátor és jószívű nép, törvénye nem izgágaké és türelmetlenké, hanem századokra építőké.

A magyarság küldetését ennyire tömören és pontosan jellemző sorok után a miniszterelnök, az európai hírű tudós, kifejti, hogy a szentistváni küldetés e felismerése kizár minden idegenszerűséget, jelszavak hangoztatását, mert a hirtelen reánk szakadt nagyobb feladatok között mindenki felelősség-tudásnak kell élnie és mindenkinek el kell végeznie kötelességét ott, ahová őt sorsa, hivatása állította. Megállapítja a miniszterelnök azt is, hogy a magyarság meg is találta önmagát ezekben a nehéz időkben, amit az bizonyít, hogy

a háborus, lázas Európa közepén nálunk később és kevesebb háborus rendszabályt kellett bevezetni, mint bárhol másutt.

A háborus Európa lelki és politikai helyzetének ecsetelése után a miniszterelnök kimutatja azt, hogy a háboru, a fegyver egymaga nem oldhatja meg az emberi társadalom minden érzését és érdekét, de nem oldhatja meg azt a szellemi és erkölcsi átalakulást sem, amelyről mostanában szó van. Ezt nem oldhatja meg semmi olyan eszme, gondolat, vagy cselekvés, amely a jelenen alapul s amely nem összekötő a messze múlt és távol jövő közt is. Ez a felismerés volt első nagy királyunk felismerése is. Ennek a felismerésnek a megvalósítása volt a magyarság küldetése. „Ez a küldetés és kötelességtudat, ez az önmérséklet és a valóságot megérintő józanság és türelem a mi erőnk fennmaradásának titka. És ez — hangzanak a miniszterelnök nagyszerű vezércikkének utolsó sorai — a néha sokaknak talán későn, lassan, de azért biztosan győzelmes magyar igazság útja!”

Meghalt Lovász János v. képviselő

Lovász János az edelényi kerület v. országgyűlési képviselője, Borsod és Gömör vármegye törvényhatósági bizottságának örökös tagja, az Országos Központi Hitelszövetkezet igazgatóságának tagja, a Falu-Gazdaszövetség igazgatóválasztmányi tagja, az ország felsőházának póttagja, december hó 30-án, életének 74-ik évében, rövid szenvedés után, elhunyt. Temetése január hó 1-én folyt le, nagy részvét mellett, Boldván.

Lovász Jánosban a magyar kirázd- és földmivestársadalom egyik nagy fiát veszítette el, aki egész életét a gazdatörésvések megvalósításának áldozta, szüntelenül a népért harcolt, érdekeit védte és sohasem lett hűtlen hozzá. A falusi nép lélekben ott állott ravatala mellett és mélyszégyes kegyelettel zárta szívébe Lovász János nemes emlékét.

A Kormányzó Úr ujévi üdvözlése

A Kormányzó Ur Öföméltsóságánál ujév napjának délelőttjén szerencsekívánatainak kifejezése végett megjelent József királyi herceg; majd Teleki Pál gróf miniszterelnök a kormány; Széchenyi Bertalan gróf a felsőház; Tasnádi Nagy András a képviselőház elnöke a képviselőház; vitéz Bartha Károly tábornagy, honvédelmi miniszter, Werth Henrik gyalogsági tábornok, a vezérkar főnöke és vitéz Sónyi Hugó gyalogsági tábornok, a honvédség főparancsnoka, a honvédség szerencsekívánatait tolmácsolták.

Déli 12 órakor a Kormányzó ur Angelo Rotta pápai nunciust fogadta, aki a diplomáciai testület szerencsekívánatait juttatta kifejezésre, majd Karafiáth Jenő főpolgármester vezetésével a székesfőváros küldöttsége,

Wulff Olaf nyugalmazott folyamór-vezérfőkapitány és Lukásich Géza báró nyugalmazott altábornagy, a Mária Terézia-rend nevében, vitéz Hellebront Antal nyugalmazott tüzérségi tábornok, a Vitéz Rend nevében, Török Gy. Géza dr., a Kuria elnöke s végül Ravasz László dr. református püspök, Tasnádi András dr. és Szabó Imre esperes a református egyház nevében tisztelegtek Öföméltsága előtt.

De tömegesen érkeztek táviratok külföldi államfőktől, fejedelmi személyiségektől, követektől és nagy számban jöttek üdvözlő feliratok az ország társadalmának minden rétegéből, állami méltóságoktól, törvényhatóságoktól, egyesületektől, magánosoktól, földmiveseiktől és munkásoktól.

„ÉL MAGYAR, ÁLL BUDA MÉG!”

Az ujév alkalmából Teleki Pál gróf miniszterelnök a következő rádió-szózatot intézte a külföldön élő magyarsághoz:

— Magyarország népének nevében testvéri szeretettel üdvözlöm ujév napján az óhazától távol és az államunk határára kívül élő magyarokat, New Englandtól Floridáig és a Pacificig, Kanadában, Braziliában és mindenütt, messze és közel azokat, akik emlékezésből, azokat, akik vágyból idegondolnak, de azokat is, akik örömeik vagy nélkülözések között elfeledtek volna már a magyar hazára gondolni — mert mindnyájan összetartozunk. Hallják és nyugodjanak meg: *Él magyar, áll Buda még!* Istenben bízva, erős akaratú, független erővel, bátor nyugalommal és sok évszázados nemzeti lét bizodalmaival állunk nehéz vártánkon a vergődő, harcoló Európa kellős közepén. Az ország a most befűződött évben újra megnagyobbodott a ruszinok lakta három vármegyével. Sok új feladatot

ró reánk az ország fokozatos megnagyobbodása, amelyeket igyekszünk is teljesíteni. Szeretettel ápoljuk a határainkon túl lakó és a széles e világon elszórt, vérben vagy lélekben hozzánk tartozók érdekeit, halljuk és olvassuk szavaikat. *Vélük vagyunk különösen ezen a napon és érezzük, hogy viszonozzák érzelmeinket.*

A miniszterelnök rádiószózatát a magyar rádió ujév napján éjszaka kétszer sugározta ki irányított adással: külön Dél-Amerika és külön Észak-Amerika felé. Az éjszakai leadások időpontjait úgy állapították meg, hogy a legjobb vételi lehetőségeket biztosítsák a tengeren túl.

Az éjszakai rövidhullám-adásokat Erkel: „Hunyady László” című operájának nyitánya vezette be, majd a miniszterelnök rádiószózata következett. Teleki Pál gróf miniszterelnök először magyarul mondotta el rövid beszédét, majd angol és ruszin nyelven. A délamerikai adás során még külön spanyol és portugál nyelven is ismertették a miniszterelnök rádiószózatát. A Himnusz és a Rákóczi induló zárta be a mintegy 35 percig tartó leadást.

A világhelyzet

az európai háboru 18-ik hetében

A világ közvéleménye szorongó ér-zéssel lépte át az új évtized küszöbét. Kiismerhetetlenül mered elénk a kérdés, hogy lesz-e döntés az újévben? S ha lesz, meghozza-e végre a meggyőzött európai népeknek a tartós és igazságos béke áldását, amelyet legfőbb célként hirdet mindenik fél? Vagy úgy ér véget a háboru, hogy Európára a lejtőn való továbbcsúszás vigasztalan sorsa és végzete vár?

Mindent, sajnos, sem a harci, sem a diplomáciai mérkőzések eddig nem tették nyilvánvalóvá. Aminthogy nem is tehették. Hatalmas horderejű események jelentősége száll alá máról holnapra. Az ideges és türelmetlen közvélemény mindig mást és újat vár. A sorsdöntőt, amely makacsul kisért és várta magára.

Az olasz királyi pár látogatását a pápánál és XII. Pius pápa megjelenését az olasz uralkodópárnál történelmi jelentőségű békeeseményként vette tudomásul a világ. S valóban a béke hangulata uralkodott is a világ közvéleményén, amíg másnap Daladier francia miniszterelnök nem nyilatkozott a nyugati szövetségesek háborus céljáról. Hogy a háborut rákényszerítették a békeszerető Franciaországra. S hogy az angol és francia népet ugyanaz az eszme hatja át, ugyanazt a cél követi. Végezni akarnak a zsákmányoló politikával.

És üzent Hitler vezér és kancellár is a hadsereghez és a nemzeti szocialista párthoz intézett ujévi kiáltványában. Azt, hogy hadd hozza meg az 1940. esztendő a döntést! És hogy Európát meg kell szabadítani az erőszakosságtól és tartós fenyegetéstől, amely Angliából indul ki. Nagyhatású kiáltványát azzal fejezte be a német nép vezére, hogy a fiatal nemzeteké és rendszereké a jövő, s hogy a zsidó kapitalista világ nem fogja túlélni a huszadik századot.

Amilyen jelentős és kiméletlen a szembenálló nagy hatalmak diplomáciai fogadkozása, épp olyan huzódzó

és visszatartott a harctéri tevékenysége. Csak Angliából érkeznek hírek, hogy a közvélemény — valószínűen a Hitler-beszéd hatására — erősebb harctéri beavatkozást sürget.

Nagy harctéri események, amelyek valóban foglalkoztatják az egész világ közvéleményét, csak az orosz- finn harci vonalon játszódtak le. A finn hadsereg negyven fokos hidegben döntő győzelmeket aratott. A szovjet csapatok majdnem valamennyi fronton visszavonulóban vannak. Hírek jönnek, hogy finn repülők a Murmanvasutat, a szovjet csapatok egyetlen utánpótlási vonalát is több ponton szétrombolták.

Nagyhorderejű esemény, hogy Anglia Genfben hivatalosan bejelentette Finnország megsegítését, s hogy Franciaország Angliával teljes egyetértésben jár el. Soronkívüli sürgőséggel megkezdték a hadianyag szállítást. Olaszország önkénteseket is küld, Svédország hasonlóan.

A kis finn nemzet legendás harca hatalmas erőforrásokat nyer. De megoldódhatik-e a válságos európai kérdés a kis északi ország mérközésében? Máris hírek érkeznek arról, hogy a szovjet sürgősen kétszáz ezer német szakembert kér a mulasztások és hiányok pótlására. A jelek a német birodalom és a szovjet szorosabb kapcsolatának kialakulását mutatják.

Megállapíthatjuk, hogy a világhelyzet e napokban bonyolultabb és kiismerhetetlenebb, mint volt a háboru eddigi bármely időszakában.

Dávid és Góliát harca

ismétlődik meg az ámuló világ ke-rekre nyílt szemében. Dávid és Góliát mérközése, amelyet az ószövetségi biblia lapjairól ismerünk, s hitünk gyermekei örömezésével tartunk számon az igazság, a jóság, elszántság és hősiesség győzelme örök példázatának. Hogy nem mindig az ökölnök és tulerőnek van igaza, hanem lehet a kisebb fél hitének, hazaszeretetének és bátor kiállásának is. Mint azt most az orosz- finn élet-halál harc is mutatja.

A rettenetes mancsu orosz mackó azt hitte, hogy csak ráfekteti talpát a finn mezőkre, s máris összetörtén hever alatta az alig három és fél-milliónyi kis nép minden kulturája, önérzete és szabadsága. Nem így történt. Ébren voltak a finn pásztrok és ébren is vannak. S a mackó elbődül kinjában, ahogy mancsait leütik, fogát kiverik és bundáját megtépázzák. Hiábavaló minden ereje és vadsága. Góliát sorsára jutott. A nagy elbizakodottságot legyőzte a kicsik szívének elszántsága. Még mesének is örökszép és mélyszégyesen megnyugtató...

FOLYTATÓDIK A NYILASKERESZTES PÁRT BOMLÁSA

A Nyilaskeresztes Párt bomlásáról ismételtén beszámoltunk. A legutóbbi napokban újabb három képviselő-tagja lépett ki a pártnak. A kilépett képviselők a következők: Kórody Tibor, Szendrőy Kovács Gyula és Keck Antal. A kilépéseket, hír szerint további kilépések követik.

Tökéletes légóltalom

csak a megfelelően elsőtétíthető s a m. kir. Országos Légvédelmi Parancsnokság által elfogadott szab. Korányi Márton-féle

Légóltalmi lámpákkal

érhető el. Ismertetőt küld: Légóltalmi lámpákat gyártó szövetkezet, Bpest, I. ker., Krisztina-krt 151.

GAZDAÉRDEKEKET SZOLGÁL, HA BIZTOSÍTÁSAIT A
Gazdák Biztosító Szövetkezeté-nél
adja fel. Gazdák alapították, gazdák vezetik! Kartelen kívül!
TÜZ-, JÉG-, ÁLLAT-, ÉLET STB. BIZTOSÍTÁS.

A zavartkeltők

felett kezd heborulni az ég. A nyilasdiktatúrát hirdető és felosztott párt utóda, amely „alkotmányos” eszközökkel kíván, állítólag, céljaiért harcolni, de amelynek tagjai nemcsak idegen formaruhával, idegenkél másolt programmal, idegen közzézési móddal juttatták kifejezésre a magyarságtól való távollétüket, de heteken keresztül idegenkedtek attól is, hogy a törvényalkotás alkotmányos munkájában résztvegyenek, fokozatosan zsugorodik össze. Egyre-másra lépnek ki azok a jobbérzésű képviselők a pártból akik ideig-óráig a „pártfegyver” nevében hordták az idegen ruhát, különféle büvösnek vélt jelszavakat rebegve, köszöntésül lendítették a karjukat, míg most ráébrednek arra, hogy Szent István országának nincsen szüksége az ál-apostolok hirdette bátorságra és kitartásra, mert csak akkor mondhatjuk meggyőződéssel, hittel, hogy győzünk, ha hívek maradjunk az ősi, szentistváni hagyományokhoz és egységesek tudunk lenni az akármilyen színű és jelszavú szélsőségekkel szemben...

A zavarosban halászókkal

te megkezdődött azonban a leszámolás. Hosszu évtizedek óta harcoltak azzal a kereskedői szellemmel szemben, amely a vevők becsapása, kizsákmányolása, az árak felhajítása révén szedett sápot a jóhiszeműektől. Sajnos, ez a harc sokáig eredménytelen volt. Amióta a zsidókérdés rendezése kapcsán a kereskedelem szellemének megváltoztatása is kormányprogrammá vált, azóta megkezdődött ennek a régi szellemnek a felszámolása is. Lapunk más helyén beszámolunk azokról a súlyos ítéletekről, amelyekben a bíróság pálcát tört néhány ilyen zavarosban halászó kereskedő fölött. Az egyének jól megérdemelt bünhődésén felül azonban ezeknek az ítéleteknek a legfőbb jelentősége az, hogy az ítéletek indoklása leszzegezi, hogy a kereskedelemnek ez a formája nem üzhető tovább... Reméljük, hogy a súlyos ítéletek elrettentő példaként szolgálnak és egyszer és mindenkorra eltűnik a közgazdasági életből az a szellemiség, amely „kereskedelem” leple alatt csal és lopott. A tisztaság kereskedőknek ez az irtóháború éppen olyan érdeke, mint a multban meglóptott fogyasztótársadalomnak.

Nagy az érdeklődés a második gazda-társasutazás iránt

A Falu-Gazdaszövetség által december hóban rendezett nagyszerű első gazda-társasutazás keretében tudatvően mátyusföldi gazdákat láttak vendégül Kiskunfélegyháza és Csongrád gazdái. A Falu-Gazdaszövetség január 13-15-én a Garam- és ipolyvölgyi gazdákat vízi tanulmányuttra Léváról, Ipolyságról és környékéről Ceglédre, Nagykőrösre és Kecskemétre. A társasutazás iránt úgy a vendégek, mint a vendéglátók részéről igen nagy érdeklődés nyilvánul meg. Az utazás lefolyásáról annakidején részletesen be fogunk számolni.

Összehívják a községek III. országos kongresszusát

A „Falu” Magyar Gazda- és Földművelőszövetség, mint a községek országos érdekképviselete, március 7-8. napokra hívja össze a községek III. országos kongresszusát, melyen a falvak legidősebb közigazgatási, gazdasági, kulturális, szociálpolitikai és egészségügyi kérdéseinek megoldására készítene a szakbizottságok útján javaslatokat. A kongresszus legfőbb védősége Magyarországot Kormányzóját kéri föl a Szövetség, aki az első két kongresszust is védelmével és ma-

gas megjelenésével tüntette ki. Az előkészítő bizottság a szakminisztériumok támogatásával folytatja a szervezési munkálatokat. A kongresszus iránt a községek körében annál is inkább nagy az érdeklődés, mert az egyes javaslatok kidolgozására a Falu-Gazdaszövetség a legkiválóbb előadókat kívánja megnyerni. A kongresszuson a Szövetség — mint országos érdekképviselet — kötelessége tartozó községek lelékszámnaknak megfelelően egy, vagy több kiküldöttel vehetnek részt.

Heti két hustalan napot rendelt el a kormány

A kormány a hustalan napok tartása tárgyában 11.570—1939. M. E. szám alatt rendeletet adott ki.

A rendeletben foglaltak szerint az egész ország területén hétfőn és pénteken hustalan napot kell tartani, kivéve, ha az Gergely-naptár szerinti, vagy nemzeti ünnepre esik. Ha azonban valamely községben vagy városban az országos vagy hetivásár, illetve bucsu hustalan napra esnek, akkor ott a hétfőt, illetőleg a péntéket követő köznapon kell hustalan napot tartani.

A hustalan napokon hust és husneműeket nyers, elkészített, vagy

bármilyen módon tartósított állapotban fogyasztók részére árusítani tilos. Vendéglők, penziók, kávéházak, kecsmák, kávémérések, kifőzések e napokon hust és husneműt nem szolgáltathatnak ki. Nem vonatkozik a hustalan napokra megállapított árusítási és kiszolgáltatási tilalom halra, vadra, belsejű részekre (nyelv, tüdő, szív, vese, velő, mirigy, máj, vér) hurkára, disznósájtra, szalonnára, hájra, olvasztott zsírra és töpörtyűre.

A hustalan napok tartásáról intézkedő rendelet 1940 január 1-én lépett hatályba, de újév napján, az első hétfőn, még sem volt hustalan nap.

Példás rendcsinálás folyik az árdrágítók frontján

Nagy megnyugvást keltett hónapokkal ezelőtt a külpolitikai bizonytalanság legelső idejében az, hogy a kormány egymásután adta ki azokat a rendeleteket, amelyekkel elejét akarta venni a világháborús évek legfelháborítóbb jelenségének, az árdrágító és lánckereskedő visszaélések megismétlődésének. A legmagasabb árak megállapításának azonban az események bizonyossága szerint, nem volt meg a várt eredménye. Azok, akik előtt egyetlen szent dolog létezik és az a minél nagyobb haszon, a szigorú rendeleteket legfeljebb annyiban vették figyelembe, hogy számításaik elkészítésénél a nagyobb kockázat miatt, még nagyobb hasznot kalkuláltak maguknak.

A kormányzat azonban nem érte be azzal, hogy kibocsájtotta a rendeleteket, hanem a legnagyobb körültekintéssel gondoskodott a rendeletek végrehajtásának ellenőrzéséről is. Így történt azután, hogy egymásután kerülnek a hatóságok kezére a lelkiismeretlen árdrágítók és lánckereskedők.

Az 1939. év utolsó napjaiban a sok kisebb jelentőségű árdrágítási bűnyön kívül két nagyobb bűnyben is ítéletet mondott a Budapesten működő uzsorabíróság. December 28-án, csütörtökön vonták felelős-

segre Vértés Lajost és Vértés Bélát, a Rákóczi-ut 1. szám alatti „Erdős és Vértés” cég tulajdonosait, mert fontos közszükségleti cikkeket,

főként szöveteket 100—140 százalékkal drágábban adtak el,

mint szabad lett volna. A bíróság Vértés Lajost kétévi börtönre, 500 pengő pénzbüntetésre, 3000 pengő vagyoni elégtétel megfizetésére és iparigazolványa elvesztésére büntette; Vértés Bélát tizhónapi börtönre, 300 pengő pénzbüntetésre, 1000 pengő vagyoni elégtétel megfizetésére ítélte; bűntársaik közül pedig Rónai Mór Miksát nyolchónapi börtönre, Braun Manót tizenöt napi fegyházra ítélték.

Az ítélet indoklásában leszzegezte a bíróság, hogy az efféle büncselekményeknél nemcsak egy-egy személy a sértett, vagy károsult, hanem az ország minden polgára.

A másik bűnyben, amelyben december 29-én hirdettek ítéletet, a Kossuth Lajos-utcai Zucker Endre cég tulajdonosa került a bíróság elé. A bíróság megállapítása szerint

Zucker kötött-szövött holmikért a megengedettnél 9—22 százalékkal magasabb árat számított.

Vádbeszédében az ügyész a tisztességes kereskedők és a jóhiszemű vá-

Ingyen árjegyzéket és felvilágosítást küld a legkönyebben megtanulható hangszerről

MARNITZ

tangóharmonika szaküzlet

Budapest, VIII., József-körút 37-39 sz.

sárlók nevében kért igazságos ítéletet. A bíróság Zuckerét héthónapi börtönre, 200 pengő pénzbüntetésre, 600 pengő vagyoni elégtétel megfizetésére, valamint hivatali és politikai jogainak 5 évre való felfüggesztésére ítélte. A bíróság az ítélet indoklásában hivatkozott a világháború alatti viszonyokra és leszzegezte, hogy akkoriban, sajnos, nem hangzott el olyan bírói ítélet, amely ezeknek a visszaéléseknek gátat vehetett volna. A kormányzat ma azonban jól vigyáz, hogy a világháborús árdrágítókat meg ne ismételhessék.

Az ország lakossága bizonyára megnyugvással fogadja ezeket az ítéleteket, amelyek hihetőleg elveszik majd a lelkiismeretlen árdrágítók kedvét attól, hogy visszaéléseiket folytassák.

Szörnyű földrengés pusztított Törökországban

A Fekete-tenger kisázsiai partvidékén, Anatóliában borzalmas erejű földrengés pusztított. A földrengés középpontjában, a Fekete-tenger kisázsiai partvidékén húzódó Djanik hegylánc állott, amelynek egyes eszesei 3000 méter magasak. A pontusi tartományban egész városok és falvak pusztultak el. A hegyláncról délre nyugatra húzódó völgyekben, Ordu, Amasia, Tokat, Sivas és Erzingjan városokban százával dőltek össze a házak, mecsetek, minaretek, hidak s egyes környékbeli falvak teljesen romokban hevernek. Az áldozatok pontos számát még nem lehet tudni, mert a földrengéssújtotta vidékek minden összeköttetés megszakadt. A legutóbbi jelentések szerint az áldozatok száma 80.000-re tehető.

A török kormány nagyszabású segélyakciót szervezett, amelyet maga a belügyminiszter irányít. Súlyosbítja a helyzetet, hogy a sivas-erzerumi vasutvonal több helyen megrongálódott, ami nagyon megnehezíti a földrengéssújtotta területek megsegítését. Hozzájárul ehhez, hogy igen magas hótakaró fedi az egész vidéket. A gücsuti híd leszakadt s a helyreállítási munkálatok legalább tíz napot vesznek igénybe. Az életbenmaradtak kénytelenek a szabad ég alatt tartózkodni és tüzrakások körül melegednek. Az élelem kezd kifogyni. Egyes vidékeken, néhány nap múlva, újabb földrengéseket észleltek, a megismétlődött földrengés azonban nem okozott számbavehető kárt.

Nem kell más a gazdának,

mint „Üstökös” törvényesen védett, folyékony bőrpoló.
Festí, puflítja, konzerválja a bőrt!
Gyártja:
SárkányVegyipermékVállalat
Budapest, VII., Damjanich-utca 28/a

ASSZONYROVAT

Házi betegápolási tanfolyamok

A nőt már az Uristen is úgy alkotta meg, hogy legerősebb fegyvere a gyöngédség, lefegyverző harci eszköze a szeretet legyen. A szeretet és gyöngédség mindig jól esik, de különösen akkor, ha betegek vagyunk s ki állhatna közelebb hozzánk fájdalomunkban, mint az édesanya, feleség, nőtestvér, aki óhajainkat a szemünk-ből is ki tudja olvasni.

Betegét ápolni valódi női hivatás, de ahhoz, hogy a beteg testi-lelki gyógyulását elősegítsük, nemcsak szeretet, gyöngédség és türelem, hanem szakértelem is kell. Megfelelő ismeretek hiányában minden igyekezetünk hiábavaló, mielőtt a legjobbat akarjuk, talán a legtöbbet ártunk vele. Mint a főzést, varrást és minden mást, úgy a betegápolást is tanulni kell, csak akkor tudhatunk az orvos munkájához segédkezni nyújtani, hogy megmentjük drága betegünk életét.

A Falu-Gazdaszövetség női szakosztálya, amely háztartási és háziipari tanfolyamaival eddig is minden erejével azon dolgozott, hogy a falusi leányok, asszonyok ismeretkörét s gyakorlati tudását a mai idők követelményeihez mérten bővítsék, most munkaprogramjába vette

házi betegápolási tanfolyamok rendezését is.

A Magyar Vöröskereszt Egyesület ki-válóan képzett ápolónőinek vezetésével az ország minden részében kéthetes tanfolyamokat szervezünk, amelyek keretében minden falusi asszony és leány elméletben s gyakorlatban elsajátíthatja mindazt, amire a házi betegápolásnál szüksége van. Nem kell külön hangsúlyoznunk, — azt hiszen — milyen nagy jelentősége van a szakszerű ápolásnak, különösen faluhelyen, ahol a sokszor több kilométer távolságra lakó orvos a nagybetegét is csak ritkán látogathatja meg. Ilyenkor minden attól függ, helyesen tartják-e be az orvos rendelkezéseit s az ápolónő megfigyeléseivel, szakszerű működésével ki tudja-e egészíteni az orvos munkáját.

De nagyfontosságú házi betegápolási tanfolyamunk azért is, mert akik e tanfolyamot elvégzik, kórháznapos kórházi gyakorlat után az

önkéntes ápolónői karba való beosztásukat kérhetik háború esetén.

A magyar asszony mindig megértette és követni tudta az idők szavát, soha nem vonult vissza a munkától, ha a nemzet érdeke kívánta azt. Leányok, asszonyok, végezzétek el mindnyájan a tanfolyamot, hogy ha szükség lenne rá, mint képzett betegápolók is megálljátok a helyeteket!

Kánya Terézia

*

Nyulbecsinált leves. A megtisztított nyúl hátsó vagy első combjából, csontokkal együtt, 40 dekagrammot lemezzük. A húst kockára vágva 2 liter s vízben puhára főzzük, 3 deka zsír, 5 deka lisztből sötét, zsemlyeszínű rántást készítünk, a rántásba kevés reszelt vöröshagymát, darab csikokra vágott vöröshagymát, petrezselymet, darabka zellert adunk s kevés hidegvízzel felöntve, berántjuk vele a levest. Babérlevéllel és igen kevés ecettel ízesítjük.

Elítélt kémek

A honvédtörvényszék idegen államok javára elkövetett hűtlenség, illetve kémkedés büntette miatt Tóth (Langeckert) Gyulát 14 évi fegyházra; Lehoczky Józsefet 13 évi fegyházra; Vörös Istvánt 10 évi fegyházra; Cseuscsik Józsefet 8 évi fegyházra; Torba Istvánné, született Gyüre Viktóriát 5 évi fegyházra; Gyalog Pétert 5 évi fegyházra és Karakas Imre délszláv állampolgárt 4 évi fegyházra ítélte. Valamennyi ítélet jogerős.

A Németországban járt mezőgazdasági munkások figyelmébe!

A Vasárnap szerkesztősége — csakugy mint az elmúlt években — a Németországból történt hazaérkezés után is figyelemmel kíséri a magyar mezőgazdasági munkástestvérek sorsát és szeretetteljes készséggel ad továbbra is felvilágosítást a hazaküldött pénzek és más el nem intézett ügyekben hozzáintézett kérdésekre. Természetes, hogy

csak azokra a levelekre válaszolhatunk, amelyeknek írói hazaérkezésük előfizettek lapunkra.

Tekintettel arra, hogy sem az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda, sem a Falu-Gazdaszövetség, sem a berlini Mezőgazdasági Munkásvédő Iroda, sem

az Országos Központi Hitelszövetkezet nem vállalkozhat a kiterjedt levelezés lebonyolítására, de mi sem küldhetjük lapunkat ingyen, arra kérjük azokat a munkásokat, akik már előfizetőink, hívják fel ismerőseik figyelmét a fentiekre azzal, hogy

legalább 1 pengő negyedévi előfizetési díjat küldjenek be a „Vasárnap“-nak.

hogy hasábjainkon válaszolhassunk kérdéseikre és annakidején értesüljenek az esetleges újabb szerződötések időpontjáról és feltételeiről. Kívánatra befizetési lapot készséggel küldünk.

VASÁRNAP szerkesztősége
Budapest, V., Báthory-u. 24.

Január végéig nem intézhetők el a pénz-sürgetések

Közöljük mindazokkal a Németországban járt munkástestvérekkel, akik Németországból hazaküldött és eddig kézhez nem vett pénzüket miatt sürgető levelet intéztek akár hozzánk, akár az Országos Központi Hitelszövetkezet-hez, hogy

semmiféle sürgetést vagy reklamációt január hó végéig elintézni nem áll módunkban.

A hazaindulás előtti napokban tömegesen feladott pénzek átutalása ugyanis most van folyamatban; naponta egész sor tétel érkezik Budapestre és kerül természetesen nyomban továbbutalásra

az itthoni címekre, ami fokozott munkát jelent az Országos Központi Hitelszövetkezet-re. Ennek a munkának az ütemét lassítaná meg tehát az egyes sürgetések és reklamációk elintézése, eltekintve attól, hogy minden valószínűség szerint akkorra, amikor a sürgetést elintézik,

a sürgetett tételek már kézbesítésre is kerülnek.

Arra kérünk tehát a fentiek alapján mindenkit, várjon türelemmel a hó végéig és csak azok irjanak majd február első napjaiban nekünk, akiknek pénze addig sem érkezett meg.

DERÉK MAGYAR EMBER

a hatvanegy éves tiszaföldvári Esztró Mihály, gazdasági munkás, akinek felesége most adott életet a huszadik Esztrógyereknek. A kis újszülöttnek öt bátyja katonai szolgálatot teljesít, egyébként összesen 17 gyerek él a népes családból. A huszas számnak az Esztró-család jelenlegi állományában kettős jelentősége van: husz ugyanis az unokák száma is.

Meleg elismeréssel és szeretettel hajtjuk meg fejünket a derék magyar ember, Esztró Mihály előtt és kívánjuk reá és családjára a magyarok Istenének legszebb, legbőségesebb áldását, amiért minden viharokon, a családot az elmúlt évtizedekben bizonyára ért sok-sok gond és nehézség ellenére is a magyar emberek egész sorát nevelte fel, vállalva a nagy családdal együttjáró több gondot, vesződséget... Az elismerést csak fokozza az a tudat, hogy akkor, amikor Esztró Mihály és családja ezeket a kockázatokat és áldozatokat vállalta, még szó sem volt arról, ami ma a kormányzat programjának egyik sarkpillére: még nem beszélt senki családvédelemről, szociális gondoskodásról. S ha Esztró Mihály még így is fel tudott nevelni husz gyerekből tizenhetet úgy, hogy a bő séges családfa új hajtásaként husz unoka készül neki az életnek, hittel tudunk csak az új magyar élet elé tekinteni, mint amelyben bizonyára nem lesznek olyan ritkák az Esztróéhoz hasonlóan népes családok...

Budapesten olcsóbb lett a kenyér

Mint már jelentettük, az 1939. december 22-én megjelent kormányrendelet szabályozta a buza és rozs kiörlési arányát, valamint intézkedett három egységes jellegű kenyértípus előállításáról. Ez a rendelet szükségessé tette, hogy az árellenőrzés országos kormánybiztosa megállapítsa azoknak a liszt- és kenyérfajtáknak legmagasabb árát, amelyek eddig nem voltak forgalomban. A malom- és sütőipari érdekeltségekkel folytatott tárgyalás során az új egységes liszt-fajták eladási ára olyan színvonalon nyert megállapítást, hogy a fogyasztókörzés szemponjtából legdöntőbb fontosságú kenyérráknál az eddigi árakkal szemben számottevő csökkenést lehetett keresztülvinni. Az egységes buzalisztból készült kenyér, mely minőségben körülbelül az eddig 38 fillér kg áron forgalomba kerülő félfehér kenyérnek felel meg, legmagasabb budapesti fogyasztói ára 36 fillér lesz és így a budapesti kenyérfogyasztásnak mintegy 85 százalékát képviselő kenyérfajtánál az újabb árrendezés kg-ként 2 fillér olcsóbbadást jelent.

Hasonló nagy jelentőségű az árellenőrzés országos kormánybiztosának az olcsó rozskenyér árára vonatkozó megállapítása is, mely megszünteti azt a gyakran előforduló visszahelyeztet, hogy különböző liszt-különböző arányban történő keverésével egyes sütőiparosok gyengébb minőségű kenyereket magasabb áron hoztak forgalomba.

Jó hangszereken játszani a legnagyobb élvezet. Elsőrangú igazán olcsón Reményi országos hírt hangszertelepen vásárolhat: Budapest, VI/15. Király-utca 58-60. Kérjen díjmentes, 51. számú árjegyzéket.

GAZDAÉLET

Folynak a budapesti mezőgazdasági kiállítás előkészületei. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület kiállításrendező bizottsága elhatározta, hogy az 1940. évi kiállítását az igen korai husvétünnep miatt március 30—április 7. napjain rendezi meg. A tenyészállatok csoportjában a bejelentések határideje január 6-án már le is járt, míg a többi csoportokban a bejelentés határideje február 15-e. A kiállításon a tenyészállattértékesítést és beszerzést jelentős szállítási, hitel és különféle egyéb kedvezmények fogják előmozdítani. belföldön 50%-os, a szomszédos államokban ugyancsak jelentős utazási kedvezmények lesznek a kiállítás alkalmával. A kiállítási iroda készséggel ad felvilágosítást bármilyen irányú érdeklődésre (Budapest, IX., Köztelek-utca 8.).

Sikerrel zárult a miskolci kertmunkás-képző tanfolyam. A múlt év decemberében végén zárult a miskolci Mezőgazdasági Kamara két tételre kiterjedő gyümölcskertképző tanfolyamának második része. Az ünnepélyes záróvizsgát Kulcs István gazdasági főtanácsos, kamarai igazgató nyitotta meg, majd a kitünően sikertült vizsgán a növendékek újból bebizonyították a gyümölcskertészetben szerzett biztonságukat, határozottságukat és feltétlen szakértelmüket. Hogy erre a tanfolyamra milyen nagy szükség volt, azt többek közt az is igazolja, hogy a tanfolyam 40 hallgatója közül 38 már el is helyezkedett.

Ötvenedik évfolyamába lépett a „Köztelek“. Az új esztendővel ötvenedik jubiláris évfolyamába lépett a magyar gazdatársadalom legsúlyosabb szava hetilapja, a „Köztelek“, amelyet az Országos Magyar Gazdasági Egyesület indított meg. Az újévi számban Rothmeyer Imre m. kir. gazdasági főtanácsos, a lap felelős szerkesztője visszapillantást vet a küzdelmekben és eredményekben gazdag félévszázados multira. A jubileumi évfolyamát ünneplő lap készséggel küld mutatóványszámot az érdeklődőknek. A lap szerkesztőségének címe: Budapest, IX., Köztelek-utca 8.

Nincs elég búkköny- és muharfa. A Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara (Miskolc) felterjesztésében hívta fel a földművelésügyi miniszter figyelmét arra, hogy a tavaszi takarmányvetőmag-féleségek közül a búkkönyből és muharból viszonylag oly kevés készlet van, hogy az aligha fogja fedezni a gazdatársadalom vetőmagszükségletét. Megoldásképp a Kamara azt javasolta a miniszternek, hogy törtenjék már most gondoskodás a bolgár, jugoszláv, vagy román tavaszibúkköny és muharmag behozataláról. Ugyanakkor azonban az árkormánybiztosnak eszközölnie kell a takarmányemlék árrögzítést, mert a múlt évinek kétszeresére tehető jelenlegi búkkönymag-ár mellett a kisgazdatársadalom nem igen tudja mindenütt megfelelő mennyiségben ezt a vetőfőrgő szempontjából oly nélkülözhetetlen takarmányvetőmagot beszerezni.

Borzderes szarvasmarhák igénylése. A földművelésügyi minisztérium Svájc legfejlettebb borzderes szarvasmarhát tenyésztő vidékeiről 440 borzderes fajtájú hasas tenyészűst és fiatal, hasas, részben borjas tenyésztehenet hozott be, amelyeket igen jelentős árkedvezményrel kíván szétosztani, elsősorban Kárpátalja mezőgazdasági foglalkozású lakossága között, ezenkívül azonban igényelhetnek tenyészmarhákat az anyaország területén borzderes szarvasmarhát tenyésztő gazdák is.

Eger bortermelőgazdái a borfogyasztási adó ellen. Az egeri hegyközségek az ó-év utolsó napján tartotta közgyűlést, amelyen érellyes állásfoglalásra került sor a borfogyasztási adóval szemben. A közgyűlésen felszólalások hangzottak el, amelyek a borforgalom szabaddátétele érdekében emeltek szót.

GAZDATUDOMÁNY

A borsepró

Az erjedő must aljára ülepedett sárgásbarna színű, kellemetlen szagú anyag tulajdonképpen az elhalt élesztősejtek milliárdjaiból, borköböl, borkósavas mészből, szőlőszemrézszekből, a szőlőt szennyező talajszemcsékből s egyéb tisztatlanságokból adódik. Mennyisége a szüretelt szőlő tisztasága és egészséges volta vagy szennyes rothadtsága szerint változó, de legtöbbször a mustnak 5—8%-a.

A seprőnek jelentékeny része bor, miért is érdemes azt sűrűszővét zsákon átszűrni, majd gyengén kipréselni. Annál alaposabban kiválik a seprőből a bor, minél óvatosabban, lassabban történik a préselés. Az ügyesen kipréselt bor elég kellemes élvezeti ital, de azért nem ér fel a színbor értékével, mert kevés benne a vonatanyag és a sav. Azért a szakértők „üres”-nek mondják. Nem is olyan tartós anyag, mint a színbor.

A borseprőből pálinkát is lehet főzni. Átlagban 100 liter tejfelsűrűségű seprőből 10—20 liter 50 fokos pálinkát nyerhetünk — természetesen a seprő alkoholtartalma szerint. Az egészséges szőlőből készült must seprője értékesebb pálinkát ad. Állás közben a seprőpálinka simasága nő, ízének nyersesége csökken.

A kifőzött seprőben már foszfor és kálium alig van s így trágyázási célokra távolabbra nem érdemes szállítani, a pálinkaföldék közelében azonban még elhasználhatjuk nitrogéntrágyául.

A széna pótlása pelyvával és szalmafélékkel

Ha kevés a szénánk, akkor azt azoknak az állatoknak tartogassuk, melyek tisztán szalmafélékkel nem telelhetők ki. Ilyenek a szopós borjak, bárányok, szoptató anyajuhok, 1 éven aluli csikók, továbbá a magas tejhozamu tehének.

Más állatoknál a szénát jöminőségű szalmákkal (árpa-, zab-, borsó-, lencse-), gabona- vagy hüvelyespelyvával, továbbá tengeriszárral, iparkodunk pótolni. Ügyeljünk tehát arra, hogy ezek a tél folyamán megmegnedvedés, penészesedés, stb. révén meg ne romoljanak. Ha nem tudjuk őket tető alatt (pajtában) megőrizni, takarjuk be erősen rozsszalmával.

A pelyvát és szecskát nagyobb tömegben is szívesen eszik állataink, ha azokat füllesztés (pácolás) után adjuk eléjük.

A pácba kerülő pelyvát vagy szecskát rétegenként egyenletesen keverjük el előzőleg megtisztított és felszeletelt repával, szétdarabolt tökkel, marhakarposztával, savanyított takarmánnyal. A pácolás tartson addig, míg a szalmafélék jól átmelegednek és megpuhulnak. A füllesztés ládákban, hordókban vagy bármely más alkalmas tartályban végezhető, de mindenkor különös gondot kell a pácolásra szolgáló eszközök tisztítására és fertőtlenítésére fordítani.

A bor ecetesedése

A bor ecetesedése hordótól, dugótól, lopótól ered, vagy pedig akkor lép fel, ha a bor felülete a hordó feltöltésének elmulasztása folytán sokat érintkezik a levegővel. Ezért az újborokat — különösen, ha gyengébbek — kéthetenként, az óborokat 3 hetenként töltögetjük fel, a pince levegőjét pedig 1—2 szelet kén elégetésével fertőtlenítjük.

Ha az ecetesedés még csak gyengén érezhető a boron, akkor a bort 60—70 C°-os meleggel pasztörözzük, miáltal az ecetesedés baktériumait megöljük, majd az érezhető ecetes ízt erős, de lágy borral való házasi-ítással elpalástoljuk.

Ha a bor már erősen ecetes, akkor azt ecetkészítésre kell felhasználni.

Kár itt próbálkozni szénasavas méz

hozzákeverésével, mert a méz leköti a bor erősebb, nem illó savait is, sőt, előbb, mint az ecetsavat. Már pedig a teljesen savtalanított bor elveszti minden zamátját, kellemetlen, lugos ízűvé, szóval: élvezhetetlenné lesz.

Az olyan hordót, melyben ecetes bor volt, többször is ki kell mosni forró szódás vízzel, majd kiszáritani, végre kiképezni. Csak ennek megtörténte után szabad bele egészséges bort tölteni.

Függeszünk fel madárodokat gyümölcsfáinkra!

A cinegék temérdek káros rovar pusztítanak el s így ők gyümölcsösök védelmében nagyon becses, ingyen-dolgozó munkatársaink. A kis cinegék nálunk töltik a hideg telet. Télen is szorgalmasan szedik a fakéreg repedései közül a rovarokat, bábokat, petéket. Gyümölcsösünkbe szívesen vernek tanyát, ha ott oduszerű buvóhelyet találnak. Minthogy pedig a jól kezelt gyümölcsösben faoduk alig lesznek, függeszünk fel néhány fánkra mesterséges fészket, melyben az éjszakát töltik s amelyben a tavasszal majd költeni is fognak.

Hőfűvés és ólmososó után azonban a cinegék nem tudnak a fatörzseken rovarokat, petéket gyűjteni s így koplalni volnának kénytelenek, ha nem nyújtunk nekik ilyen napokon tökmagot, napraforgómagot, kendermagot, fonalra akasztott faggyudarabot, diót, stb. Ezt az eleséget verandán, déli irányba állított ládákban, vagy — leghelyesebb — körülüveg-zett s csak alul nyitott kalitkában szolgáljuk fel nekik, hol a verebek nem szedik el előlük.

Irtjuk a kóbor macskát, a rovar-évo madarak legnagyobb ellenségét!

HIREK

TÉLI ÉNEK

Mikor már ott kint fagyni kezd
A sódar és a háj,
S az ég alatt a vadludak
Lármás csapatja száll:
Legjobb a jó meleg szoba,
Ahol a csend zenél,
Amíg a földre csillogó
Zuzmarát hint a Tél,
A Tél, a Tél, a Tél.

A vándor az országuton
Kezébe fuj nagyot,
S közben a vágya arra száll,
Hol a lámpafény ragyog:
Biztatva fáradt lábait,
Egy kis tanyába ér,
Amíg a földre csillogó
Zuzmarát hint a Tél,
A Tél, a Tél, a Tél.

A cipész se bámul most ki
A műhelyablakon,
Mint nyáron, mikor napjait
Felhőzte unalom:
Szegez, varr és politizál,
Kezében arany kél,
Amíg a földre csillogó
Zuzmarát hint a Tél,
A Tél, a Tél, a Tél.

MAJERSZKY JÁNOS
(Kiskőrös)

Rendelet a háborus kintüntetéseket utólagos igazolásáról a Felvidéken. A hivatalos lap most közölte a honvédelmi miniszter körrendeletét az 1914—1918. évi világháborúban adományozott legénységi háborus kintüntetéseket utólagos igazolásáról és a legénységi vitészségi érmek után illetékes érempótdíjak folyósításáról a Magyar Szent Koronához visszacsatolt felvidéki és visszatért kárpát-aljai területeken lakó igény jogosultak részére.

Kinevezés. A Kormányzó Ur dr. Bódis Istvánt, a kassai m. kir. Vetőmagvizsgáló Állomás vezetőjét m. kir. mezőgazdasági kísérletiügyi főigazgatóvá, az V. fizetési osztályba kinevezte.

Halálozás. Steuer Györgyné dr.-né, született Marschall Ilona, december 29-én életének 49-ik évében, Budapestben elhunyt. December 31-én, vasárnap délután fél 4 órakor temették el a farkasréti temetőben a róm. kat. egyház szertartása szerint, igen nagy részvét mellett. Az elhunytban Marschall Ferenc ny. földmívelésügyi miniszter hugát, Steuer György dr. államtitkár pedig feleségét gyászolja.

Házipari kiviteli szövetkezet alakult. A magyar házipari exportörök a Külkereskedelmi Hivatal támogatásával júniusban alkalmi házipari egyesülést alakítottak a kiviteli egyesítésre. A házipari export fejlődése következtében szükségesnek látszott állandó házipari kiviteli szövetkezet létesítése, ami a most folyó alakuló közgyűlésen meg is történt. A szövetkezet célja a házipari kivitel egységes lebonyolítása és ezzel kapcsolatban az áralkalmazás megakadályozása. A kiviteli egyesítés szerzi be ezen a házipari termékek előállításához szükséges külföldi nyersanyagokat és kölcsönösségi alapon támogatja a házipari vállalkozásokat. Az alakuló közgyűlésen igazgatósági elnöké Fekete Imre dr. gazdasági főtanácsos, ny. polgármestert választották meg.

Petőfi-ünnep Kiskőrösön. Kiskőrös közönsége a múlt év utolsó napján kegyelettel ünnepelte meg Petőfi Sándornak, a város nagy fia születésének százötvenedik évfordulóját. A csikorgó hidegben megszámlálhatatlan sokaság szorongott a költő szülőházának udvarán, ahol az ünnepet tartották. A szülőház ablakait kivilágították és a ház homlokzatán egész nap nemzetiszínű lobogó lenggett.

I. a n y a: Az én Pistikém olyan okos, hogy már egyéves korában a maga lábán járt.

II. anya: Az én Józsikám pedig olyan okos, hogy még négyéves korában is cipelteti magát.

A hazai némettség a szentistváni alapon áll. A magyarországi német népművelődési egyesület vezetősége és tisztikara élén Könyig Antal szerkesztő üdvözölte az újév alkalmából Pintér László váradi kanonokot, az egyesület elnökét, aki az üdvözlésre nagyobb beszédben válaszolt. Hangsúlyozta, hogy a hazai némettség akkor, amikor a maga kisebbségi állásfoglalását a kereszténység örök eszméje jegyében a szentistváni gondolatra építette, okos politikai érzékéről tett tanúságot. Az elmúlt esztendő bebizonyította azt is, hogy Teleki Pál gróf kormánya a szentistváni eszmék jegyében kezeli a kisebbségi kérdést, mindig a leglojálisabb magatartást tanúsította a hazai némettség népi és kulturális igényei iránt, s e politikáját tetteivel is igazolta. Hangsúlyozta végül, hogy a hazai némettség zöme az egyesület keretei között tömörült.

Uj gazdasági főtanácsosok. A Kormányzó Ur a földmívelésügyi miniszter előterjesztésére Mártássy Mihály országgyűlési képviselő, földbírtokos, gombai lakosnak és Csáky Ferencnek, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezet igazgatójának a hazai mezőgazdasági fejlesztése körül szerzett érdemei elismerésül a gazdasági főtanácsosi címet adományozta.

Ötven családi házat építenek Tapolcán. Tapolcán már korábban mozgalom indult meg, hogy a sokgyermekes családok részére mintegy ötven családi házat építsenek, amelynek árát harmincötövi részletben fogják az új tulajdonosok visszafizetni. A földmívelésügyi miniszter most utasította a községet a parcellázási tervek felterjesztésére. A jóváhagyás után megindul az építkezés.

Az ország legfiatalabb házaspárja. Burai Kálmán 16 éves kosárfonó és Duka Borbála 14 éves leány házasságot kötöttek Karcagon. Minden valószínűség szerint ők az ország legfiatalabb házaspárja.

Uj szünetjel Budapest I. hullámhosszán. A rádió szünetjele január 1-én megváltozott. Budapest I. adóállomásának új szünetjele a Rákóczi-induló dallamának egyik két ütemnyi része tárogatón. Ez lesz a rövidhullámú állomások szünetjele is. Az eddigi szünetjel Budapest II. adóállomás jelzése marad.

Felrobbant egy burgonyafüllesztő gép. A németországi Pagelkauban szerencsétlenség történt, amelynek négy emberélet esett áldozatul. Amikor a pagelkaui birtokon dolgozó munkások a reggelizőszünet idejében a füllesztőhellyiségben tartózkodtak, a burgonyafüllesztő felrobbant. A robbanás kilenc embert megsebesített. Négy súlyosan sebesült leány, köztük három nővér, kórházba szállítás után az elszünetelt égési sebekbe belehalt. A három leány apja szintén súlyosan megsebesült, négy másik ember pedig könnyűebb sebesülést szenvedett.

Huszgyermekes családapa. Tiszaföldváron Esztró Mihály 61 éves gazdasági munkásnak most született huszadik gyermeke. A gyermekek közül 17 életben van és egyszerre öt vonult most be katonának. Esztró Mihálynak husz gyermekén kívül éppen husz unokája is van.

Tangóharmónika az élet öröme. Ez a jelszava a közismert jóhírnevű Marnitz Tangóharmónika Szaküzletnek és méltán, mert amikor még Karácsony előtt végigjártuk az üzleteket, a József-körút 37. szám alatti Marnitz tangóharmónika szaküzletében csupa vidám arc fogadott bennünket, úgy az eladók, mint a vevők vidáman tangóharmónikáztak. Mi különösen örömmel üdvözöljük ezt a hangszer, mert azoknak, akiknek nem volt gyermekkorukban módjuk egy hangszer 8—10 évig tanulni, azoknak most módjuk van néhány hónap alatt komoly zenekart pótol. Nagy képes árjegyzéket és ismertetőt szívesen küld bárkinek ingyen fenti szaküzlet.

Felrobbant egy éteres lombik: szénné égett egy fiatalember. December 28-án robbanás történt a Mezőgazdasági és Kémiai Ipartelepek Rt. Örömvölgy-utca 8-as szám alatt lévő laboratóriumában. Felrobbant egy éterrel telt lombik és a lángok közé került az üzem négy alkalmazottja: Kövári László 15 éves gyakornok, Veres Imre 14 éves gyakornok, Góczán László 22 éves vegyész és Klein Vilmos 21 éves irattáros. A robbanás közvetlenül Kövári László mellett történt s a lángoló éter ráömlött a fiatal gyakornokra, aki néhány perc alatt szénné égett. A többiek csak könnyebben sebesültek meg.

I cig: Van-e valami eladó, Mihály gazda?

Mihály gazda: Van ám, I cig, fogfájás!

I cig: Jól van! Itt van kendnek egy pengő foglaló. Tartsa meg kend egy hónapig, akkor érte jövök! . . .

A vagyonszámba ára. A pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingatlanok vagyonszámba fejében fizetendő buza árárt 1940 január hónapra szóló érvényes métermérszámként husz pengőben állapította meg.

November 30-ig négyezer halottat vesztek az angolok és franciák. Párisban közös angol-francia veszteségajstromot tettek közzé. Eszerint a franciák a háború kitörésétől november 30-ig 1434 halottat, az angolok pedig december 21-ig 2511 embert vesztek. A számok a szárazföldi, tengeri és légi erők együttes veszteségeit tüntetik fel.

Rendelet a fővárosban érvényes minimális termelői tejárról. A földmívelésügyi miniszter rendeletet adott ki a székesfehérvári területén való forgalombahozatal céljából megvásárolt tej legkisebb termelői árának megállapításáról. A rendelet értelmében a székesfehérvári területén való forgalombahozatal céljából megvásárolt tej legkisebb termelői ára további rendelkezésig változatlanul 17.5 fillér literenként.

SPORTHIREK

A külföldön szereplő magyar labdarugó csapatok mérkőzéseinek eredményei a következők:

A Szeged labdarugói Zimonyban 2:2 arányban döntetlenül végeztek. Bácsatpolyán ellenben 13 gólt rúgtak a Jadranski kapujába.

Az Újpest TC labdarugócsapata a szabadjai Bácskát 5:2-re győzte le. Eszéken meglepetésszerűen a Groosgyár csapatával 1:1-re, döntetlenül végzett.

A Ferencváros első isztambuli mérkőzésén 5:3-as vereséget szenvedett. Második játékát 3:1 arányban nyerte az isztambuli B válogatott ellen.

A Kispest Bécsben a Sportklubbal mérkőzött. 3:1-es vereséget szenvedett.

Bécsben tartották meg a Bécs-Prága-Budapest jégbotos tornamérkőzést. A versenyintézőség a három napi döntetlen alapján Budapest csapatát, amely a legtöbb gólt ütötte, hirdette ki győztesnek.

TALÁLJA KI!

- a buzavetésben előforduló gyomnövény
- ősi koronázó város
- izlelő
- felvidéki püspöki város a felső Sajó mellett
- a nyugalmi helyzetet abba hagyó
- Rákóczi száműzetési helye
- a méhek egyik fajtája.

Ha minden sorba beírjuk a megfelelő 7-7 betűs szót és a kapott négyzög átlói mentén álló betűket összeolvassuk, két történelmi nevet — egy személy- és egy helynevet — kapunk. Ezt a két szót kell beküldeni. (Könnyítésül eláruljuk, hogy a második betű minden sorban o betű).

A levelezőlapra írt megfejtéseket a Vasárnap szerkesztőségéhez (Budapest, V. Bathyó-utca 24.) kell beküldeni. *Tíz napon belül.* Jutalom: néhány értékes könyv. Kiosztjuk olyan olvasóink között, akik helyes megfejtést küldenek, előfizetőtáborunk tagjai és előfizetési díjhátralékuk nincs.

A Találja ki! eredményét a 4-ik számban közöljük. A múltévi 51-ik számban közölt Találja ki! megfejtése:

Az illetőnek eredetileg hafvan pengője volt. (Amikor elköltötte ennek a negyedet, 15 pengőt, maradt 45; ennek a harmadát — ugyancsak 15 pengőt — elköltve, maradt 30 pengője, melynek felét — 15 pengőt kiadva — 15 pengővel ment haza a vásárból.)

Beérkezett harmincöt helyes, egy hibás megfejtés. Könyvjutalmat küldtünk Csesznok Ferenc (Órvény), Krátky Márton (Bokor) előfizetőink címére.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Mindazoknak, akik a karácsonyi és újévi ünnepek alkalmából jókívánságaikkal felkerestek bennünket, ezúton mondunk hálás, őszinte szívből fakadó köszönetet és szerencsekívánataikat hasonlókkal viszonyozzuk. — Sz. S., Jharosberény. Előfizetése 1940 január 31-ig van rendezve. Ön 1928 apr. 1. óta előfizetőnk. Üdvözlét.

Nem gazdaságos a sertés- és baromfitermesztés
a törvényesen védett
Rákoshegyi baktériumölő
szélkül Kapható és megrendelhető csak
IFJ. AULIZKY OTTÓ
Budapest, VII. Dohány-utca 84. Hsz. 2/a
Árak: Demijonnal ab Budapest
4 6 8 10 15 20
480 710 910 1080 1610 2120
Tanulságos prospektus e lap olvasóinak ingyen!

Vásárok jegyzéke

Rövidítések:
o. = országos vásár, h. = havivásár, oák. = országos állat- és kirakóvásár, oá. = országos állatvásár, ok. = országos kirakóvásár, hák. = havi állat- és kirakóvásár, há. = havi állatvásár, hk. = havi kirakóvásár, áll. = állatok, se. = sertés, szin. = szarvasmarha, felh. = felhajtás.

Január 7., vasárnap: Nincs vásár. — **Január 8., hétfő:** Apc oák., Bodajk oák., Csorna oák., Debrecen o. nyerstermény és iparcikkvásár, Eger o. marhavásár és ok., Jászalsószentgyörgy oák., Kerta oák., Lajosmizse oák., Nagykapornak oák., Szob oák., Tiszadob ok., Török-szentmiklósi oák. — **Január 9., kedd:** Debrecen o. nyerstermény és iparcikkvásár, Eger ok., Gáva há., Mihályi oák., Zalaegerszeg hák., Zalagyömrő oák. — **Január 10., szerda:** Debrecen o. nyersterményvásár, Ivánegerszeg oák., Németboly oák., Polgár oák., Rum oák., Zalaölves oák. — **Január 11., csütörtök:** Deveser há., Diósgyőr há. kisállatok felh.ával, Edelény oák., Mezőkövesd há., Nagyléta oák. — **Január 12., péntek:** Derecske oák., Kistelek o. baromfi, se. és juhvásár, Mezőberény oá. — **Január 13., szombat:** Debrecen o. se. vásár, Győr o. lóvásár, Kistelek oák., Mezőberény ok.

A 2388/1917. M. E. számú rendelet értelmében a törvényhatóság első tisztviselője egyes vásárok határmaját közszükséglet által indokolt esetben kivételesen áthelyezheti, illetőleg a teljesen elmaradt vásár helyett pótvásárt engedélyezhet. A fent közölt adatokban tehát kivételesen változások történhetnek.

RÁDIÓ

Budapest I.

VASÁRNAP, I. 7.:
8: Szózat. Utána: Hanglemezek. 8.45: Hírek. 9: Ünnepi istentisztelet közvetítése az úngvári görög katolikus székes-egyházból. 10: Református. 11: Római katolikus istentisztelet. 12.20: Időjelzés, időjárás és vízállás. 12.30: Katonazene. 13.45: Hírek. 14: Hanglemezek. 15: Előadás. 15.45: Szalonzene. 16.30: Köz-művelődési előadás. 17: Hírek. 17.15: Zongora. 17.40: „Az anya beszél az orvossal.” 18.05: Cigányzene. 18.20: Sport-eredmények. 18.45: Előadás. 19.15: Hírek. 19.25: Hegedű. 19.50: „Villámfény-nél.” Hangjáték. 21.40: Hírek, időjárás. 22.10: Beszékart-zenekar. 23.20: Cigányzene.

Rendszeres félköznapi műsorszámok

6.45: Torna, hírek, hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: és 10.45: Felolvasás. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárás. 12.40: Hírek. 13.20: Időjelzés, időjárás. 14.30: Hírek. 14.45: Műsorismertetés. 15: Árfolyamok, piaci árak. 16.45: Időjelzés, időjárás, hírek. 17: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven. 19.15: Hírek. 21.40: Hírek, időjárás. 0.05: Hírek.

HÉTFŐ, I. 8.:

12.10: Ének. 12.55: Zongora. 13.30: Szalonzene. 16.15: Diákféltóra. 17.15: Hanglemezek. 17.40: „Szülők iskolája.” 18.05: „Úngvári hangulat.” 18.30: Úngvári est közvetítése Úngvárról. 19.25: Utirajz. 19.55: Cigányzene. 20.35: „Schubert négykezes zongoraművei.” 21.20: „Szenésztréfák.” 22.10: Táncczene-ka. 22.25: Olasz énekegyüttes. 23.25: Cigányzene.

KEDD, I. 9.:

12.10: Cigányzene. 13.30: Rendőrzene-ka. 16.10: Asszonyok tanácsadója. 17.15: Előadás Finnországról. 17.40: Szalonzene. 18.45: Előadás. 19.25: Látogatás Uray Tivadarnál. 19.45: Hegedű. 20.15: Kosztolányi Dezső versfordításai. 20.45: Cigányzene. 22.10: Hangverseny-zenekar. 23.20: Táncclemezek.

SZERDA, I. 10.:

12.10: Hanglemezek. 13.30: Jazz. 16.15: Diákféltóra. 17.15: Hangképek a „Faluszínpad” főt bemutató műsorából. 17.55: Cigányzene. 19.30: Operaházi előadás közvetítése: „Szevillai borbély.” Vig dalmű. Zenéjét szerelte Rossini. 21.05 és 22.15: Hírek. 23.20: Cigányzene.

CSÜTÖRTÖK, I. 11.:

12.10: Gordonka. 12.55: Éneklő Mű-ség. 13.30: Cigányzene. 16.15: Ruszín

műsor. 17.15: Előadás. 17.45: Szalonzene. 18.45: Előadás. 19.25: Hanglemezek. 19.35: „A peleskei notárius.” Énekes bohózat. 22.10: Finn hangverseny a finn vöröskereszt javára. 22.45: Cigányzene.

PÉNTEK, I. 12.:

12.10: Cigányzene. 13.30: Katonazene. 16.15: Előadás. 17.15: Ének. 18: Sport-előadás. 18.30: Szalonzene. 19.25: Csevegés. 19.20: Filmrészletek. 20: Filharmonikus hangverseny. 21: Küllügyi negyedóra. 22.25: Táncczene. 23.20: Cigányzene.

SZOMBAT, I. 13.:

12.10: Szalonzene. 13.30: Hanglemezek. 16.15: Háztartási tanácsadó. 17.15: Hanglemezek. 17.30: A Rádió postája. 18: Cigányzene. 18.55: Előadás. 19.25: Harmónikaszmok. 19.40: Felolvasás. 20.10: Hangverseny-zenekar. 22.10: Cigányzene. 23.20: Táncclemezek.

Mezőgazdasági rádió-előadások

BUDAPEST I.

Január 7., vasárnap, délután 5 óra:

TASSONYI ERNŐ dr. min. oszt. tan: „A hazai növénytermelés átszer-vezése”. — **vitéz OTTÓ ERNŐ gazd. felügyelő:** „Amerikai tapasztalatok a gyakorlati baromfitermesztés köréből”.

Január 11., csütörtök, délután 5.15 ó.:

PILISSY EMIL dr.: „Legeltetési társulatok háztartása”. II. rész.

BUDAPEST II.

Január 9., kedd, délután 5.15 óra:

Mezőgazdasági félóra.

Január 13., szombat, délután 6.25 ó.:

Mezőgazdasági félóra.

VÁSÁR ÉS PIAC

GABONATÖZSDE

Készárúpiac. Buza: tiszavidéki, felső-tiszai, duna-tiszaközi, fejmegyvi, dunántúli és Kisalföldi 77 kg-os 20.05, 78 kg-os 20.55, 79 kg-os 20.85, 80 kg-os 21.05. Rozs: pestvidéki 15.70—15.95, más származású 15.90—16.15. **Takarmány-árpa:** Ia 65—66 kg-os 17.80—18.05, középminőségű 17.30—17.55. **Sörárpa:** kiváló 22—22.55, prima 21—21.55, sörárpa 20—20.30. **Zab:** középminőségű 19.90—20.10. **Tengeri:** tiszántúli 19.85—19.95, egyéb állományok 19.25—19.45.

Magpiac. Lucernamag, nyers, arankás 250—275, fehérhárcás, budapesti paritás-ban 315—325, löheremag, nyers, arankás 140—160, olomzárók, budapesti paritás-ban 207.50—215, biborhere 65—75, szőszöbökköny 44—47, tavaszi búkköny 37—41, köles fehér, budapesti paritás-ban 32—35, vörös, budapesti paritás-ban 29.50—30, repce, olajgyári paritás-ban 40—42, csillagfürt, fehér, laposmagu 16—17, borsó Viktória, sterilizált 42—48, expressz, sterilizált 40—44, lencse, nagy-szemű, sterilizált 36—47, középszemű, sterilizált 27—33, kizssemű, sterilizált 23—26, dunai szokványbub 30.50—31.25, gömbölyű fűrjbub 33—35, uradalmi kék mák 130—135, baltacim, hántolatlan, budapesti paritás-ban 65—68 P mm-ként.

Takarmány. Részszona Ia 7.50—8.20, IIa 6.20—7.10, IIIa 4—6, muharaszona 9—10, lucernaszona 10.80, zabosbúkköny-szóna 8.60—9, rozszalma 4—4.50, zab-szalma 4.50 P mm-ként.

Vágómarhavásár. Bika, magyar IIa 50, tarka Ia 70—75, IIa 56—68, IIIa 38—54, ökör, magyar IIa 54—68, IIIa 42, tarka Ia 90, IIa 56—77, IIIa 36—55, tehén, tarka Ia 68—78, IIa 50—67, IIIa 35—49, növendék 50—73, kicsontozni való 18—34 fillér kg-ként, élőszuliban.

Sertés. IIa uradalmi 101—110, Ia sze-deit 96—100, kivételesen 102, IIa szedett 86—94, IIIa szedett 74—83, Ia öregser-tés 92—97, angol főkésertés 93—98, IIa angol sonkasültés 78—88 fillér kilónkénti élőszuliban.

Zsir és szalonna. Szajonna, olvasztani való 168—172, sózott 160—200, füstölj 180—240, háj 180—186, tepertő 180—240, sertészsír helybelli 180 fillér kg-ként.

Tenyészmariák és járnosoktrók. Ia belföldi járnosoktrók (tarka) és beállít-tani való tino 56—60, Ia belföldi jár-mosoktrók (fehér) és beállítani való tino 60—65, 1½ éves lisszó 50—56, 1½ éves tino 50—56, fiatal, friss fejstehén 75—95 fillér kg-ként.

Juh. Belföldi javított anyabirka 30—34, belföldi ürű 36—40, német exportra páronként 90 kg-os primarminőségű ürű 55—60, anyabirka 45 fillér kg-ként, ete-tés-ítatás után gazdaságban mázsálva, 3 kg súlylevonással.

Ló. Könnyebb kocsi (hintós és jukker, stb.) 675, igás kocsi, nehéz nyugati fajta 400—800, igás kocsi, könnyű nyugati fajta 260—350, alárendelt minőségű ló 30—240, vágó ló 30—200 P drb-ként.

Baromfi és tojás. **Éltőbaromfi:** Tyúk 220—400, éltő csirke, rántani való 120—170, sütni való 180—300. **Leölt baromfi:** Tyúk 170—220, csirke újdonság rántani való 200—280, ruca hizott 150—200, lud hizott 150—200, pulyka hizott 160—260, libamáj, nagy 500—800, kicsi 300—600 fillér kg-ként. Tea tojás 10 da-rabig 15—16, főztojás 12—14, apró 12—14 fillér darabonként.

Vad és vadhus. Szarvascomb 220—240, gerinc 300—400, lapocka 80—140, többi része 30—50, őzgerinc 380—450, comb 200—260, többi része 30—100, vaddisznó, gerinc 160—240, comb 168—220, többi része 160—180 fillér kg-ként. Nyul, hős-ben 300—450, sültő 280—350, fácán 200—300, fogoly 100—150 fillér darabonként.

Halpiac. Harcsa, nagyság szerint 210—400, ponty 140—240, kárász 120—160, compó 120—160 fillér kg-ként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej 30, le-főltözött tej 10—12, aludttej 80—100, tejszín 180—220, tejföl 110—120 fillér literenként. Centrifugált vaj 320—390, főzővaj 280—320, tehénturó, sovány 60—80, juhsajt 180—240, kevert túró 140—180, juhsajt 290, trappista 200—260 fillér kg-ként.

Zöldség. Sárgarépa 16—21, petrezse-lyem 26—44, kevert zöldség 26—36, zel-ler 28—44, kalarábé 29—30, karfiol 50—100, vöröshagyma, makó 14—16, közönséges 12—14, fokhagyma 18—32, cékla 16—24, fejeskáposzta 26—36, sa-vanyított káposzta 30, kelkáposzta 22—36, vöröskáposzta 40—50, torma 50—120, Burgonya, gúlbaba 12—13, ősz-rózsa 12—13, nyári rózsza 13—14, Ella 9—12, kifli 22—28, Tömött csiperke-gomba 140—280, süttők 14—16, paraj, tisztított 50—120, feketeterék 16—24 fillér kg-ként.

A burgonya legmagasabb ára Buda-nesten. A székesfőváros területén forga-lomba kerülő burgonyáért követelhető legmagasabb eladási árak december 29-től kezdve a következőleg állapították meg: a **nagykereskedelmi** forgalomban az Él-elemiszernagyvásártelen átveve: nyári ró-zsaburgonya métermázsánként 10.85 P, Gúlbaba 10.30, őszl rózsza 9.60, Ella 9.05, Woltmann és Krüger 8.40; a **kiskeres-kedelmi** forgalomban a fogyasztóközön-ség részére: nyári rózsaburgonya kilé-grammonként 14 fillér, Gúlbaba és őszl-rózsa 13, Ella 12, Woltmann és Krüger 11 fillér.

Gyümölcs. Alma 28—120, körte 60—140, aszaltszilva 88—150, szilva 80—140, gyümölcsiz 120—240, szőlő, kötözött 120—200, díó, keményhéjú 90—140, díóbeli 340—440, mogyoróbél 340—400, héjazott mandula 400—600 fillér kg-ként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édes peines 440—560, félédes 360—480, rózsza 300—800, mák 160—180, pergetett méz 170—200 köncnymag 240—300, színszappan 96—120 közönséges 68—96 fillér kg-ként.

Szesz. Szilárd lényzat mellett a for-galom a mulhethi keretek között mozgott, változatlan árákon.

Gyümölcspálinka. *Törökgyümölcs* 3.70—3.80, *seprőpálinka* 3.75—3.80, *epre-pálinka* 4.20—4.40, a *barackpálinka* mi-nőség és mennyiség szerint 5—5.50, *szil-vörrium*, minőség szerint 3.80—4.20, *bor-párlat*, magasfokú 5.20, *alacsonyfokú* 5, *avindlási célokra* 3.40 pengős áron kelt el, 10,000 literfokonként, III. táblázat szerint, +3% forgalmi adó.

Arany és ezüstpénzek ára

1940 január 3.
Ezüstpénzek: 1 drb egykoronás 50 fillér; kétkoronás 100 fillér; ötkoronás 2 pengő 50 fillér; régi egyforintos 1 pengő 30 fillér.
14 karátos tömörarany grammonként 5 pengő 50 fillér.

KIADÓTULAJDONOS:
„FALU” MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSÉG
FELIÉLŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.